

LUOVUUDESTA KASVUA JA UUDISTUMISTA

- Luovaa taloutta edistävät julkiset toimet ja kehittämissuunnitelmat

Rysä goes Luova Suomi, Mikkeli, 16.-17.10.2012

Tn Sakari Immonen
TEM/Elinkeino- ja innovaatio-osasto

Luova talous ja sen merkitys

- **Luovan talouden** muodostavat yksilöt ja yritykset, jotka tarjoavat luovuuteen tai tekijänoikeuksiin liittyvää osaamista tuotteina tai palveluina asiakkailleen (kuluttajat, yritykset, kolmas sektori, julkiset toimijat), sekä yritykset, jotka niitä käyttävät.
- **Luovat alat** ovat keskeinen osa luovan talouden palvelutuotantoa sekä myös oma kuluttajatuotteita tarjoava toimialansa, esim. peliteollisuus tai musiikki
- Pelkästään luovien alojen yrityksiä oli yli 20 000 vuonna 2010. (Tilastokeskus). Luovien alojen yritysten liikevaihto on n. 3-5% BKT:sta
- Aineettomiin oikeuksiin perustuvat alat ja palvelut ovat kasvussa kaikkialla maailmassa.

**Teollisuus-
toimialat**
Esimerkkejä:
elektroniikkateollisuus
elintarviketeollisuus
metalliteollisuus

**Kulttuurin
toimialat**
Esimerkkejä:
elokuva
kuvataide
musiikki

**Palvelu-
toimialat**
Esimerkkejä:
kauppa
matkailu
hyvinvointi

Muotoilu: tuotemuotoilu, animaatiot, 3D-mallinnus

Mainonta: mainokset, markkinointiviestintä, sähköinen markkinointi

Viestintä: painotuotteet, sähköinen kustantaminen

Ohjelmistopalvelut: ohjelmistot, eOppiminen

Luova talous

TEM luovan talouden edistäjänä

- TEM edistää luovaa taloutta osana TEM-konsernin normaalia toimintaa.
- TEM huolehtii luovan talouden näkökulman huomioon ottamisesta tulosohjauksessa ja erityisrahoitusyhtiöiden omistajaohjauksessa.
- Pääpaino on hallitusohjelmaan sisältyvissä seitsemässä kärkihankkeessa. TEM on vetovastuussa viidestä hankkeesta.
- Erillisen HO:ssa tarkoitetun kehittäjätoimijan perustamista ei nähdä tarpeellisena eikä tarkoituksenmukaisena.

Hallitusohjelman luovan talouden kärkihankkeet

- I. Uudistetaan kansallinen muotoiluohjelma (*TEM, OKM*)
- II. Luova talous työssä-hanke (*OKM, TEM*)
- III. Kulttuuriyrittäjyyttä ja luovien alojen työpaikkojen syntymistä tuetaan ja vahvistetaan luovien alojen elinkeinotoiminnan mahdollisuuksia mm. tuote- ja palvelukehityksen avulla (*TEM, OKM*)
- IV. Selvitetään mahdollisuus perustaa luovan talouden kehittäjätoimija ja ministeriöiden välinen luovan talouden koordinaatioelin (*TEM, OKM*)
- V. Kulttuurivientiä ja luovien alojen markkinointiosaamista edistetään (*TEM,OKM*)
- VI. Luovien alojen pääomasijoitusrahasto tai -ohjelma (*TEM, VM, OKM*)
- VII. Luovilla aloilla toimivien aseman parantamiseksi selvitetään poikkihallinnollisesti työ-, sosiaaliturva- ja verolainsäädännön uudistustarve (*OKM,TEM, STM, VM*)

Luovan talouden haasteet

Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka ei tunnista riittävästi luovan talouden merkitystä:

- Luovien alojen tuotteiden ja palveluiden tuottajat eivät pysty pitämään tekijänoikeuksiaan itsellään, jolloin arvonnäkyvyys ja jalostusaste jäävät alhaisiksi.
- Yrityspalvelujärjestelmä (erityisesti rahoitusinstrumentit) ja sen taustalla oleva lainsäädäntö eivät tunnista immateriaalisen tuotannon ansaintalogiikan erityispiirteitä.
- Toimintapolitiikassa ei ole kyetty reagoimaan riittävän nopeasti kehittyvillä toimialoilla toimivien yritysten tarpeisiin.

Luovan talouden moniulotteisuuden vuoksi sen edistäminen vaatii erikoistuneita julkisia neuvonta-, rahoitus ja muita kehittämispalveluita

Kehittämislinjaukset ja toimenpidesuosituksset (1/2):

Aineettomiin oikeuksiin perustuvan liiketoiminnan toimintaympäristön kehittäminen.

Suomesta luotava aineettomaan omaisuuteen sijoittamiselle ja siihen perustuvalle liiketoiminnalle vakaa, kannustava ja kilpailukykyinen toimintaympäristö.

- IPR-strategian uudistaminen
- Yritysmuotoisten toimijoiden suhde tekijänoikeustuloon (Ruotsin malli)
- IPR-verokannustin

Osaamisen kehittäminen

Koulutuksen sisältöjä ja laatua kaikilla asteilla kehitetään siten, että työvoiman osaaminen on ajantasaista. Taataan työvoiman saatavuus.

- Ammattiosaamisen ylläpito ja osoittaminen
- ELY –keskusten osaaminen koulutuksen tilaajana

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan kehittäminen

Luovan talouden yrityksille kehitettävä niiden erityispiirteet huomioon ottavia rahoitusinstrumentteja ja ohjelmia:

- Selvitys eri rahoitusmuotojen toimivuudesta luovan talouden kentässä (crowd funding, kannustinrahastot, rakennerahastot, nykyiset tuet jne.)

Kehittämislinjaukset ja toimenpidesuosituksukset (2/2):

Yrittäjyyden ja yritystoiminnan kehittäminen

- TEKESin rahoituksen parempi kohdistuminen luovan talouden edistämisen näkökulmasta
- Riittävän erikoistuneet yrityskehityspalvelut
- Luovan talouden huomioon ottaminen INKA –ohjelman ja rakennerahasto-ohjelmien 2014 -2020 tavoitteissa ja sisällössä

Yrityspalveluiden ohjaus ja vuorovaikutus luovan talouden kentän kanssa

Ministeriöt tiivistävät luovan talouden edistämiseen tähtäävää yhteistyötä.

- Perustetaan ops-johtoinen TEM (EIO) ja OKM (KUPO) yhteistyöelin
- Muodostetaan luovan talouden julkisten palveluiden yhteistyöverkosto
- Varmistetaan rakennerahastoihin ohjelmakokonaisuus /horisontaali linjaus luovan talouden edistämiseksi
- Varmistetaan hyvä dialogi luovan talouden toimijoiden kanssa

Tietoperustan parantaminen politiikka-alueiden käyttöön ja ohjauksen tueksi

- Luovien alojen toimialapäällikkö
- Viestinnän ja verkostojen aktiivinen hoitaminen ministeriöiden yhteistyönä
- Tutkimustiedon tuottaminen

